

Taxa för miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet enligt livsmedelslagstiftningen och miljöbalken

Förslag från Miljö- och hälsoskydds nämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet enligt miljöbalken enligt bilaga 1 och bilaga 2, fastställs att gälla från den 1 januari 2020.
2. Underlag för beräkning av timavgift enligt miljöbalken godkänns enligt bilaga 4.
3. Taxa för miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet enligt livsmedelslagstiftningen enligt bilaga 3, fastställs att gälla från den 14 december 2019.
4. Underlag för beräkning av timavgiften enligt livsmedels- och foderlagstiftningen godkänns enligt bilaga 5.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Miljö- och hälsoskydds nämnden gör en årlig revision av taxorna för den tillsyn som nämnden ansvarar för. De föreslagna revideringarna rör taxebestämmelserna för miljöbalkstillsyn respektive livsmedelskontroll och syftar till att anpassa dem till aktuell lagstiftning. Justeringen av taxenivåerna syftar till att bibehålla en hög självkostnadstäckning enligt principen att verksamhetsutövare ska betala tillsynsavgifter som motsvarar den faktiska tidsåtgången.

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutade den 11 juni 2019 om *Revidering av taxa för miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen* (Dnr KS 2019/1058) och har hemställt ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutade den 24 september 2019 om komplettering av nämndens beslut den 11 juni 2019 (Dnr KS 2019/1443) och

har hemställt ärendet till kommunfullmäktige för beslut. Kompletteringen avsåg vissa justeringar av nämndens antagna förslag till taxebestämmelser den 11 juni 2019 som blivit nödvändiga på grund av att förväntad lagstiftning på området försenats.

Taxan för tillsyn enligt miljöbalken föreslås justeras från 1180 kr/timme till 1200 kr/timme, vilket motsvarar en höjning om 1,7 procent. Justeringen av taxan beror på kostnadsökningar, som huvudsakligen kommer av löneökningar och ökade kostnader för IT och lokaler.

Taxan för livsmedelskontrollen föreslås justeras från 1390 kr/timme till 1430 kr/timme, motsvarande en höjning om cirka 2,9 procent. Den föreslagna justeringen motiveras av kostnadsökningar i form av löneökningar och ökade kostnader för IT och lokaler.

Enligt förslaget kommer den beräknade intäktsökningen behövas för att bibehålla täckningen av nämndens kostnader för existerande och kommande debiterbar tillsynsverksamhet.

Beredning

Ärendet har initierats av miljö- och hälsoskyddsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ser de föreslagna ändringarna av taxorna för som motiverade. Vidare ser kontoret positivt på miljö- och hälsoskyddsnämndens effektiviseringsarbete avseende tillsynsverksamheten och anser att det är viktigt att det fortsätter.

Mina synpunkter

Förslaget innebär en justering av taxan för att upprätthålla en taxenivå som motsvarar lagstiftningens krav på självkostnadsfinansiering, där målet är full kostnadstäckning.

Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnd tillhör de kommuner som har högst självfinansieringsgrad, som bedriver en effektiv verksamhet jämfört med andra kommuner samt tillämpar den inom miljöbalken och EU gällande principen att förorenaren ska betala för tillsynen.

Jag delar miljö- och hälsoskyddsnämndens och stadsledningskontorets tillfredsställelse över den positiva utveckling som tillsynsverksamheten har

genomgått under de senaste tio åren, då bland annat självfinansieringsgraden för tillsyn enligt miljöbalken har ökat från cirka 40 procent till dagens cirka 68 procent. Motsvarande för livsmedelskontrollen är en ökning från 47 procent till cirka 81 procent. I arbetet med verksamhetsutveckling ska en god service och tillgänglighet gentemot stadens invånare och företag fortsatt stå i fokus.

Jag anser liksom nämnden att kostnaderna för förvaltningens remissarbete borde i miljötillståndsärenden belasta verksamhetsutövaren och inte skattekollektivet. Detta är dock en ordning som kräver en lagändring, vilket vore önskvärt.

Bilagor

1. Taxa från och med den 1 januari 2020 för Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnds verksamhet enligt miljöbalken
2. Bilaga 1:A-C till taxa från och med den 1 januari 2020 för Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnds verksamhet enligt miljöbalken
  - Bilaga 1:A Prövningsavgifter m.m.
  - Bilaga 1:B Fast årlig tillsynsavgift med extraordinär tillsynsavgift
  - Bilaga 1:C Undersökningsavgifter
3. Taxa från och med den 14 december 2019 för Stockholms miljö- och hälsoskyddsnämnds offentliga kontroll enligt livsmedels- och foderlagstiftningen
4. Underlag för beräkning av timavgift enligt miljöbalken
5. Underlag för beräkning av timavgiften enligt livsmedels- och foderlagstiftningen
6. Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande ”Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen” (Dnr 2019-8495)
7. Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande ” Taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt livsmedelslagstiftningen och miljöbalken - *Komplettering av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 11 juni 2019, § 7; dnr. 2019-8495*) Dnr 2019-8495

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet enligt miljöbalken enligt bilaga 1 och bilaga 2, fastställs att gälla från den 1 januari 2020.
2. Underlag för beräkning av timavgift enligt miljöbalken godkänns enligt bilaga 4.
3. Taxa för miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet enligt livsmedelslagstiftningen enligt bilaga 3, fastställs att gälla från den 14 december 2019.
4. Underlag för beräkning av timavgiften enligt livsmedels- och foderlagstiftningen godkänns enligt bilaga 5.

Stockholm den 23 oktober 2019

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Katarina Luhr

Mats Larsson

Remissammanställning

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden gör en årlig revision av taxorna för den tillsyn som nämnden ansvarar för. De föreslagna revideringarna rör taxebestämmelserna för miljöbalkstillsyn respektive livsmedelskontroll och syftar till att anpassa dem till aktuell lagstiftning. Justeringen av taxenivåerna syftar till att bibehålla en hög självkostnadstäckning enligt principen att verksamhetsutövare ska betala tillsynsavgifter som motsvarar den faktiska tidsåtgången.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 11 juni 2019 om *Revidering av taxa för miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen* (Dnr KS 2019/1058) och har hemställt ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 24 september 2019 om komplettering av nämndens beslut den 11 juni 2019 (Dnr KS 2019/1443) och har hemställt ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

I det ärende som miljö- och hälsoskyddsnämnden antog den 11 juni 2019 hade förslaget till nya taxor anpassats till den nya lagstiftning som var avsedd att börja gälla under hösten 2019 och som presenterades i departementspromemorian *En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförfordning (Ds 2018:41)*. Detta med anledning av EU:s nya kontrollförfordning, som i huvudsak ska börja tillämpas den 14 december 2019. Den nya kontrollförfordningen ska tillämpas vid offentlig kontroll som utförs för att säkerställa att unionslagstiftningen inom en rad olika sakområden följs, däribland livsmedelskontrollen och till viss del även tillsynen enligt miljöbalken.

Näringsdepartementet informerade den 5 september 2019 om att de lagändringar som föranleds av den nya kontrollförfordningen är försenade. Detta medför att vissa av förslagen till taxebestämmelser som miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade om den 11 juni 2019 saknar det författningsstöd som krävs vid tidpunkten då bestämmelserna föreslås börja gälla. Då miljö- och hälsoskyddsnämndens taxor utgår från bemyndigande i svensk lagstiftning är det inte möjligt att fullt ut anpassa taxorna till den nya EU-förfordningen innan svensk lagstiftning ändrats.

Med anledning av förseningen beslutade miljö- och hälsoskyddsnämnden den 24 september 2019 att revidera förslagen till taxebestämmelser. Dessa förändringar reviderar endast ordalydelsen i berörda bestämmelser och innebär

inte några justeringar av taxenivåer eller övriga föreslagna förändringar av taxornas ordalydelse enligt nämndens beslut den 11 juni 2019. Dessa förslag kvarstod därför oförändrade i de nya förslagen till taxebestämmelser som nämnden antog enligt bilaga 1-3 till nämndens beslut.

Taxa enligt miljöbalken

Taxan för tillsyn enligt miljöbalken föreslås justeras från 1180 kr/timme till 1200 kr/timme, vilket motsvarar en höjning om 1,7 procent. Justeringen av taxan beror på kostnadsökningar, som huvudsakligen kommer av löneökningar och ökade kostnader för IT och lokaler.

I ärendet föreslås vissa justeringar av taxebestämmelserna i bilaga 1:A-C till taxan. I bilaga 1:A föreslås justeringar som syftar till att göra anmälningsavgiften mer ändamålsenlig och rättvis för verksamhetsutövarna. I bilaga 1:B föreslås justeringar av taxekoder som syftar till att anpassa koderna till verksamhetsområden som är representerade geografiskt inom staden, exempelvis livsmedel och foder, kemiska produkter och hälso- och sjukvård. I bilaga 1:C som behandlar undersökningsavgifter föreslås endast mindre justeringar som ej medför någon förändring i sak.

Taxan för tillsyn enligt miljöbalken föreslås träda i kraft från den 1 januari 2020.

Tillsyn enligt livsmedels- och foderlagstiftningen

Taxan för livsmedelskontrollen föreslås justeras från 1390 kr/timme till 1430 kr/timme, motsvarande en höjning om cirka 2,9 procent. Den föreslagna justeringen motiveras av kostnadsökningar i form av löneökningar och ökade kostnader för IT och lokaler. Livsmedelskontrollens avgiftsfinansiering baseras på EU:s kontrollförordning (882/2004/EU). EU har antagit en ny kontrollförordning (2017/625/EU) som innebär en rad förändringar på avgiftsområdet och som påverkar taxan. Den nya kontrollförordningen ska i allt väsentligt börja tillämpas den 14 december 2019.

Eftersom lagändringarna med anledning av den nya kontrollförordningen är försenade kommer de befintliga svenska förordningarna endast kunna anpassas efter de kontrollmoment i den nya kontrollförordningen som ska avgiftsfinansieras i den mån det medges enligt nuvarande bemyndigande i livsmedelslagen.

Den mest omedelbara förändring som den nya kontrollförordningen medför är att avgiftsgrunden för ”extra offentlig kontroll”, det vill säga åtgärder som syftar till att rätta till mer allvarliga brister hos livsmedelsföretagare, utgår och i praktiken ersätts med två nya avgiftsgrunder: Uppföljande kontroll som inte

var planerad, respektive utredning av klagomål. Denna förändring kommer emellertid kunna hanteras inom ramen för ändringar i befintliga svenska förordningar. Nämnden har därför föreslagit att avgiftsgrunden för extra offentlig kontroll i taxan utgår och ersätts med dessa nya avgiftsgrunder. Förslaget är formulerat så att den nya taxebestämmelsen ska kunna tillämpas oberoende av hur anpassningen av de nationella förordningarna kommer att utformas. Förändringen medger att nämnden från och med den 14 december 2019, trots att lagstiftningsarbetet är försenat, i allt väsentligt kommer att ha stöd för att avgiftsfinansiera sin kontrollverksamhet i samma utsträckning som i dag.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden upplever vidare ett växande problem med bestridande av nämndens avgifter för livsmedelskontrollen. Överprövningsprocessen kan ta flera år och i flera fall finns inte den överklagande parten kvar. Nämnden menar att detta riskerar att urholka livsmedelskontrollens bärande principer, att livsmedelskontrollen ska finansieras av kontrollobjekten, samt att detta kan ge konkurrensfördelar gentemot de som betalar för kontrollen. För att hantera detta föreslår nämnden att det förtydligas i taxans bestämmelser att nämnden har rätt att förordna att dess avgiftsbeslut träder i kraft med omedelbar verkan. Utöver detta föreslås det i ärendet förändringar som är av redaktionell karaktär.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna taxeändringarna beräknas leda till ökade intäkter om 1,6 mnkr, där cirka 1,3 mnkr kommer av ökade intäkter från livsmedelskontrollen. Enligt förslaget kommer den beräknade intäktsökningen behövas för att bibehålla täckningen av nämndens kostnader för existerande och kommande debiterbar tillsynsverksamhet.

Efter de föreslagna taxejusteringarna beräknas intäktsfinansieringsgraden för tillsyn enligt miljöbalken till 68 procent, vilket är i nivå med föregående år. För livsmedelskontrollen beräknas intäktsfinansieringsgraden till 81 procent, vilket motsvarar en minskning med tre procent. Minskningen beror på ökade lokalkostnader för den ej debiterbara delen av tillsynen samt för utökade resurser för att genomföra utredningar. Underlag för taxejusteringar redovisas i bilaga 4 och 5.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2019 följande.

1. föreslå att kommunfullmäktige fastställer förslaget till taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, bilaga 1-2, att gälla från den 1 januari 2020,
2. föreslå att kommunfullmäktige fastställer förslaget till taxa för nämndens verksamhet enligt livsmedelslagstiftningen, bilaga 3, att gälla från den 14 december 2019,
3. uppdra åt förvaltningschefen att komplettera tjänsteutlåtandet med de förslag till justeringar av bilaga 1-3 som är nödvändiga med hänsyn till nya författningsförändringar efter nämndens beslut.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 maj 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Se bilaga 6 till ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2019 följande.

1. Med ändring av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 11 juni 2019, § 7 p. 1, beslutar nämnden att föreslå Kommunfullmäktige att fastställa förslag till taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, bilaga 1-2, att gälla från den 1 januari 2020.
2. Med ändring av miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 11 juni 2019, § 7 p. 2, beslutar nämnden att föreslå Kommunfullmäktige att fastställa förslag till taxa för nämndens verksamhet enligt livsmedelslagstiftningen, bilaga 3, att gälla från den 14 december 2019,

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 17 september 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Se bilaga 7 till ärendet

Beredning

Ärendet har initierats av miljö- och hälsoskyddsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 september 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Av Stockholms stads budget framgår att miljö- och hälsoskyddsnämndens myndighetsutövning och tillsynsarbete ska prioriteras och utvecklas i syfte att säkerställa stockholmarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för företag inom Stockholms stad. En god service och tillgänglighet gentemot stadens invånare och företag ska stå i fokus för verksamhetsutvecklingen.

Stadsledningskontoret konstaterar att de föreslagna ändringarna av taxebestämmelserna uppfyller principen om att verksamhetsutövare ska betala tillsynsavgifter som motsvarar den faktiska tidsåtgången samt principen att verksamhetsutövare över tid ska få tillsyn som motsvarar de fasta avgifterna.

Stadsledningskontoret ser positivt på miljö- och hälsoskyddsnämndens effektiviseringsarbete avseende tillsynsverksamheten. Detta syns exempelvis genom intäktsfinansieringsgradens utveckling de senaste åren för tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelskontrollen. Mellan åren 2006-2019 har intäktsfinansieringsgraden för tillsyn enligt miljöbalken ökat från 40 procent till 68 procent respektive från 47 procent till 81 procent för taxa enligt livsmedelskontrollen, vilket dock är en minskning jämfört med föregående år. Stadsledningskontoret ser det som viktigt att effektiviseringsarbetet fortsätter.

Stadsledningskontoret ser vidare de föreslagna ändringarna av taxorna för tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen som motiverade. Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige fastställer miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till taxa för nämndens verksamhet enligt miljöbalken, bilaga 1-2, att gälla från den 1 januari 2020 och livsmedelslagstiftningen, bilaga 3, från den 14 december 2019, att gälla från och med kommunfullmäktiges beslut.